

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

Työkykyohjelma

”Kun autan, tunnen iloa!” – tiiminä vapaaehtoistyössä – pilotin loppuraportti

Tammikuu 2022
Tiia Nieminen, projektipäällikkö
SATADUUNIA –hanke

Sisällysluettelo

1 Pilotin tausta	3
1.1 Pilotin tavoite ja tarkoitus	3
2 Pilotin toteutus	4
3 Pilotin kokemukset	8
3.1 Asiakkaiden kokemuksia pilotista	8
3.2 Ammattilaisten kokemuksia pilotista	9
4 Pilotin arviointia	10
5 Yhteystiedot	10

1 Pilotin tausta

Satasairaalan sosiaalipalvelut on yksi SATADUUNIA –hankkeen (ESR) pilottiorganisaatioista. Sosiaalipalvelujen toimintakeskus MOTARI:n kanssa päätettiin käynnistää elokuussa 2021 yhteistyöpilotti, jossa tavoitteena oli lisätä ja parantaa kehitysvammaisten asiakkaiden osallisuutta, kehittää yritysyritysteistyötä ja luoda uudenlaista työtoimintaa kehitysvammaisille asiakkaille. Toiminnalla haluttiin mahdollistaa kehitysvammaisten osallistuminen vapaaehtoistyöhön tuettuna. Pilotin aikana tavoitteena oli juurruttaa toiminta osaksi toimintakeskus MOTARI:n omaa toimintaa.

Toimintakeskus MOTARI järjestää erityistä tukea tarvitseville ihmisille monipuolista työtoimintaa, päivätoimintaa tai viriketoimintaa. Toiminta on suunnattu henkilöille, jotka tarvitsevat vahvaa tukea ja apua arjessaan. MOTARI:n työhönvalmentaja ja ohjaaja olivat suunnitelleet uudenlaisen toiminnan aloittamista asiakkaidensa kanssa ja toimintaa ryhdyttiin suunnittelemaan tarkemmin yhteistyössä SATADUUNIA –hankkeen kanssa. MOTARI:n toiminnasta voit lukea tarkemmin [Satasairaalan internet-sivuilta](#).

SATADUUNIA –hankkeen yhtenä tavoitteena on edistää heikossa työmarkkinatilanteessa olevien työkäisten osallisuutta sen kaikissa muodoissa, sekä vahvistaa ja parantaa kyseisen asiakaskohderyhmän elämänlaatua ja työelämöosallisuutta. Vahvaa tukea tarvitsevien henkilöiden on myös mahdollista osallistua yhteiskunnan toimintaan, kun toiminta suunnitellaan heidän tarpeitaan ja kykyjään vastaavasti ja he saavat siihen tarvitsemansa tuen ja ohjauksen.

Pilotissa oli mukana myös Työkykyä Satakuntaan –hanke (STM), joka vastasi pilotissa pipolahjoitusten palautteen laatimisesta ja käsittelystä sosiaalipalvelujen MOTARI:n toimijoille.

1.1 Pilotin tavoite ja tarkoitus

Pilotin tavoitteet suunniteltiin yhdessä MOTARI:n työhönvalmentajan ja ohjaajan kanssa heidän asiakkaidensa vahvuudet ja taidot huomioiden. Toimijoilla oli jo aiempaa kokemusta ryhmämuotoisen työhönvalmennuksen pilotista, jossa heidän asiakkaansa olivat olleet mukana avustavissa työtehtävissä. Tästä syntyi idea alkaa miettimään, miten heidän asiakkaansa voisivat olla mukana vapaaehtoistyössä. MOTARI:n asiakkaat eivät

välttämättä pysty työskentelemään perinteisissä vapaaehtoistöissä, joten sen pohjalta ammattilaiset lähtivät pohtimaan, mitä sellaisia tuotteita voisi yhdessä tehdä, joista olisi iloa muille. Syntyi idea yhdistää vapaaehtoistyöhön osallistuminen sekä kädentaidot. Kädentaidot olivatkin työhönvalmentajan ja ohjaajan omaa vahvaa osaamisaluetta.

Pilotissa tavoitteena oli:

- Lisätä ja parantaa kehitysvammaisten asiakkaiden osallisuutta.
- Kehittää yritysyhteistyötä ja luoda uudenlaista työtoimintaa kehitysvammaisille asiakkaille.
- Mahdollistaa kehitysvammaisten osallistuminen vapaaehtoistyöhön tuettuna.

SATADUUNIA –hankkeen internet-sivuilta voit lukea tarkemmin aiemmin käynnissä olleen ryhmämuotoisen työhönvalmennuksen pilotista. [Raporttiin pääset tästä linkistä.](#)

2 Pilotin toteutus

Pilottiin suunniteltiin kaksi projektia, jotka päätettiin toteuttaa syksyn 2021 aikana. Pilotissa syntyvien tuotteiden haluttiin olevan valmiita loppuvuodesta 2021. Pilotti käynnistyi elokuussa ja päättyi joulukuun lopussa. Pilotissa päätettiin toteuttaa pipoprojekti ja jouluisen askartelupakkausten kokoamisprojekti.

Pipoprojekti:

- Tavoitteena oli yritysyhteistyön käynnistäminen porilaisten käsityöliikkeiden kanssa, mm. kangalahjoitusten saaminen.
- Toimintakeskus MOTARI:n asiakkaat ompelevat pipoja lahjoitetuista kankaista.
- Pipot lahjoitetaan Satasairaalan synnytys- ja naistentautien osastolle ja Satasairaalan syöpäpoliklinikalle.

Jouluisen askartelupakkausten kokoamisprojekti:

- Tavoitteena oli jouluisen askartelupakkausten kokoaminen päiväkoteihin.
- Yrityksiä tavoiteltiin tukemaan pilotin onnistumista mm. pyytämällä lahjoituksena askartelukartonkeja.

Syksyn ajan toimintakeskus MOTARI:n asiakkaat ompelivat pipoja työhönvalmentajansa ja ohjaajansa avustuksella. Lahjoitusten saaminen materiaaleihin osoittautui haastavaksi, eikä niitä saatu paikallisilta yrityksiltä, kuten alussa oli tavoitteena. Ajankohta (loppuvuosi) saattoi olla haastava, sekä myös koronan aiheuttama yleinen tilanne. Pilottiin saatiin kuitenkin materiaalilahjoituksia yksityisiltä henkilöiltä.

Marraskuun 15.päivänä pipoprojektin tuotokset lahjoitettiin Satasairaalan Talvipuutarhassa Satasairaalan synnytys- ja naistentautien osastolle ja syöpätautien poliklinikalle.

Lahjoituksia olivat vastaanottamassa osastojen osastonhoitajat. Vauvapipoja (kuva 1) lahjoitettiin yhteensä 70 kappaletta ja aikuisten pipoja 35 kappaletta. Pipoja oli lahjoittamassa toimintakeskus MOTARI:n asiakkaita yhdessä työhönvalmentajansa ja ohjaajansa kanssa (kuva 2).

Kuva 1. Asiakkaiden ompelamia vauvapipoja.

Pipot oli pakattu kauniisti yksittäispakkauksiin ja pakkaukseen oli liitetty myös saate siitä, miten pipot oli valmistettu. Vauvapipojen saatteen yhteydessä pyydettiin myös antamaan palautetta tuotteesta. Palautteen laatimisesta yhdessä toimijoiden kanssa vastasi Työkykyä Satakuntaan –hanke. Palautteen tarkoituksena on, että MOTARI:n väki voi

kehittää jatkossa toimintaansa palautteen perusteella. Palautteen keräyslaatikko toimitettiin synnytys- ja naistentautien osastolle, jotta vauvan vanhemmat voivat antaa palautteensa vielä sairaalassaoloaikana.

Kuva 2. Pipojen ompelijoita, sekä heidän työhönvalmentaja ja ohjaaja.

Jouluista askartelupakkausten kokoamisprojektissa syntyi yhteensä tarvikkeita 550:n joulukorttiin. Jouluiset askartelupakkaukset (kuva 3 ja 4) lahjoitettiin marraskuun-joulukuun aikana päiväkoteihin ja seurakunnalle.

Kuva 3. Jouluiset askartelupakkaukset pakattiin kauniisti joulutervehdyksen kanssa.

Kuva 4. Rasioissa valmiiksi pakattuja tarvikkeita erilaisiin joulukortteihin.

3 Pilotin kokemukset

Pilottiin osallistuneet ammattilaiset ja asiakkaat antoivat pilotista palautetta sen päätyttyä. Pilotin aikana MOTARI:n porukka aloitti myös toisen uudenlaisen tuotteen, avainnauhojen valmistuksen (kuva 5). Avainnauhaprojektia alkoi viedä eteenpäin yhdessä toimijoiden kanssa Työkykyä Satakuntaan –hanke. Avainnauhoja ei lahjoitettu, vaan niitä saatiin myyntiin Satasairaalan Olka-toimipisteeseen. Olka-toiminnasta voit lukea lisää Satasairaalan internet-sivuilta [täältä](#).

Kuva 5. Asiakkaiden ompelemia avainnauhoja.

3.1 Asiakkaiden kokemuksia pilotista

Vapaaehtoistyön pilotin päättyessä asiakkaat antoivat palautetta siitä, sekä myös avainnauhojen valmistamisesta. Yleinen palaute on ollut hyvää ja asiakkaat ovat kokeneet työn tekemisen tärkeänä ja merkityksellisenä.

- "Toivon jatkoa. Askartelupakettien tekeminen on ollut kivaa. Tämä on tuonut vaihtelua työhön."

- "Pipojen tekeminen on ollut mukavaa. Olen myös ollut laadun tarkistajana, onko tekstit korttipohjissa hyviä. Haluan jatkaa tämän tyyppisiä töitä. Jotain uutta samantapaista voitaisiin tehdä jatkossakin."
- "Avainnauhojen ja pipojen tekeminen ovat hyviä töitä. Tykkäsin kaikista. Myös syöpäpotilaille pipojen lahjoittaminen oli kiva, kun eihän sitä tiedä koskaan, milloin itse sairastuu. Ystävänpäiväkortteja voitais tehdä ja lahjoittaa."
- "Se, että on tullut palautetta tuotteista ja niistä on tykätty, on tuntunut mukavalta."

3.2 Ammattilaisten kokemuksia pilotista

Pilotin ammattilaisten, MOTARI:n työhönvalmentajan ja ohjaajan mielestä pilotissa onnistuttiin juurikin tiimityöskentelyn ja yhteisohjaamisen avulla. Työvaiheiden pilkkominen osiin on ollut merkittävää työn sujumisen kannalta. Myös ammattilaisille on ollut tärkeää, että he ovat voineet tukea asiakkaidensa osallisuutta ja auttaa heitä luomaan jotain ulospäin markkinoitavaa tuotetta. Jatkon kannalta ammattilaiset pohtivat, jatketaanko lahjoittajien etsimistä edelleen materiaalien hankkimiseksi, vai kustantaako materiaalit jatkossa esimerkiksi toimintakeskus MOTARI. Hyvien kokemusten pohjalta erilaisia projekteja tullaan joka tapauksessa jatkamaan. Lahjoitusten valmistaminen sopii juuri MOTARI:n asiakkaille.

Työhönvalmentajan ja ohjaajan ajatuksia yhteisestä kehittämisestä, ns. yhteisohjaajuudesta:

- Työskentely yhdessä työparin kanssa helpottaa asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin vastaamista. Yhdessä ohjaaminen vahvistaa jaettua näkemystä siitä, kuinka ohjausta toteutetaan ja miten asiakkaisiin suhtaudutaan.
- Työparityöskentely edistää myös työssä jaksamista.
- Yhdessä suunnittelu ja työmenetelmien miettiminen lisäävät motivaatiota ja työn pohdintaa. Nämä vahvistavat työtöitä, jossa on kehittämisen ajatus ja luovuuden käyttö.

4 Pilotin arviointia

Pilotissa tavoitteena oli lisätä ja parantaa kehitysvammaisten asiakkaiden osallisuutta, kehittää yritysyhteistyötä, luoda uudenlaista työtoimintaa kehitysvammaisille asiakkaille, sekä mahdollistaa kehitysvammaisten osallistuminen vapaaehtoistyöhön tuettuna. Suurin osa pilotin tavoitteista saavutettiin, vaikka pilotille sovittu aika oli melko tiukkaan määritelty. Toisaalta pilotille ei asetettu määrällisiä tuotostavoitteita, vaan asiakkaat työskentelivät omassa tahdissaan ammattilaisten vahvalla tuella.

Yritysyhteistyön aloittaminen oli haastavaa koronatilanteesta johtuen ja jalkautuvaa työtä yrityksiin ei voinut tehdä. Myös pilotin aikataulu oli haasteellinen mahdollisten lahjoitusten saamiseksi. Ajatus kyseisestä toimintamallista ja siten yritysyhteistyön käynnistämisestä oli kuitenkin erinomainen ja toimijoilla on hyvä mahdollisuus jalostaa ja kehittää sitä jatkossa ilman aikarajoja.

Pilotissa mukana olleiden ammattilaisten mielestä SATADUUNIA –hanke toi heille apuja pilotin viestintää ja markkinointipuoleen. Pilotille asetetut aikarajat antoivat toiminnalle raamit, jotta toteutus saatiin pysymään aikataulussa ja yhdessä sovituissa asioissa. Myös palautteen käsittelyn hoitamisessa ja pilotin raportoinnissa on hanke ollut avuksi. Hankkeiden avulla ja tuella on ollut mahdollista yhdessä kehittää kyseistä toimintaa.

5 Yhteystiedot

Pilotissa mukana olleiden ammattilaisten yhteystiedot:

Anne Pärssinen, työhönvalmentaja, anne.parssinen@satasairaala.fi

Johanna Pohjola, ohjaaja, johanna.pohjola@satasairaala.fi

[SATADUUNIA –hankkeen internet-sivut](#)

[Työkykyä Satakuntaan –hankkeen internet-sivut](#)